

opinie & analyse

DISCUSSIE VAN DE DAG

MOETEN GROTE SPAARDERS DE REDDING VAN BANKEN MEE BETALEN?

Eurocommissaris Olli Rehn verklaarde dat beleggers en spaarders in de toekomst vaker zullen worden aangesproken als een kwakkelende bank gered of geherstructureerd wordt. De staatsgarantie voor spaargeld onder de 100.000 euro blijft geldig, maar wie meer op een spaarboekje staan heeft, wordt mogelijk aangesproken bij problemen. Een goed idee?

Sony Kapoor (directeur denktank Re-Define)
Cyprus heeft de realiteit niet fundamenteel veranderd dat spaarders onverzekerd zijn - het heeft er hen simpelweg de aandacht op gevestigd.

Marc De Vos (directeur Itinera)
De grote spaarders laten meebetalen staat gelijk aan een crisisbelasting op kapitaal, maar dat is doelgerichter en dus rechtvaardiger dan het alternatief van een algemene belasting.

Thieu Gielen (lezer)
Wat een onzin! Ben ik als klant van een commerciële instelling nu ook al verantwoordelijk voor eventueel wanbeleid? Maakt me dat ook verantwoordelijk als mijn bakker of mijn slager foute investerin-

gen doet? Is iedereen die met Ford rijdt ook verantwoordelijk voor het voortbestaan van die fabriek? Professor De Grauwe heeft gelijk: een dom idee.

Joachim Faingnaert (lezer)
De schuld van de crisis is complex, maar je zou kunnen stellen dat mensen die ervoor kiezen om te sparen bij onveilige banken en daarvoor een hogere intrest hebben gekregen voor een klein stuk mee verantwoordelijk zijn.

Chung Hei Wong (lezer)
Hoe kun je genoeg sparen voor een huis, als je spaargeld in gevaar is?

Miep Adinda Demuyck (lezer)
De spaarder is geen aandeelhouder! Als het goed gaat krijgt hij niets extra's. Tijd voor banken voor en door de kleine spaarder?

Anne Vandenberghe (lezer)
Moeten banken in dit digitale tijdperk niet eerst eens een groot deel van hun onroerend patrimonium te gelde maken?

'Ballonnetjes die paniek creëren'

Gert Peersman
Hoogleraar financiële economie (UGent)

Is het voorstel van eurocommissaris Olli Rehn om grote spaarders te laten meebetalen aan bankreddingen gewaarschijnlijk, zoals professor Paul De Grauwe zegt?

'Ik deel de bekommernis dat zo'n voorstel kan leiden tot bankruns. Maar ik vind toch ook dat er wat meer nuance mag zijn. Want wat is het alternatief? Als de schulden van omvallende banken worden doorgeschoven naar de overheden, moeten die weer meer besparen, en beland je in de beruchte vicieuze cirkel.'

Is de keuze dan dat je ofwel als spaarder meebetaalt, ofwel als belastingbetaler?

'Je moet denk ik een verschil maken tussen de lange termijn en de korte termijn. Op lange termijn is het bijna onvermijdelijk dat overmatige schulden worden weggewerkt met schuldherstellingen en -reducties. Daarbij worden eerst de aandeelhouders getroffen, daarna de obligatiehouders en vervolgens de grote spaarders. En op korte termijn kan dat inderdaad leiden tot paniekreacties, waarbij men het geld van de bank gaat halen. Al moeten we niet vergeten dat in noodgevallen de Europese Centrale Bank altijd nog middelen ter beschikking kan stellen.'

Als de overheid nu belooft dat zelfs de grote spaarders nooit iets kunnen verliezen, komt dat dan niet neer op een onbeperkte spaargarantie?

'De overheid kan inderdaad niet alles garanderen. Alleen al vanuit het oogpunt van de *moral hazard*: een onbeperkte garantie zou betekenen dat de overheid alle risico's van de banken zou overnemen. Het besef dat je hogere rendementen ook hogere risico's met zich meebrengen, zou dan wegval-

'Een onbeperkte garantie zou betekenen dat de overheid alle risico's van de banken zou overnemen'

'Juist daarom moet er zo snel mogelijk werk gemaakt worden van een Europese bankenunie, maar de uitvoering daarvan laat op zich wachten. Er moet een daadkrachtig plan op tafel komen. Met dit soort ballonnetjes creëer je alleen maar paniek.' (rmg)

KORT&BONDIG

Oude wetten afschaffen is één ding, modern besturen iets anders

In de nieuwsarme paasvakantie is een bericht over een website met achterhaalde wetten voorgepaginieerd (*DS 8 april*). En ook beloften om studietoelagen of zorgtoelagen automatisch toe te kennen (*DS 5 april*), gaan erin als zoete koek. Oude wetten afschaffen en rechten automatisch toekennen, we kennen het nog van de vergane glorie www.kafka.be van Vincent Van Quickenborne. Het oogt allemaal heel catchy, maar echte stappen vooruit vragen een veel meer structurele aanpak.

Eerst twee verhalen op mijn werktafel. Een jong koppel wil zich in een gerenoveerd huis in de stad vestigen. Maar hun eerste kindje geraakt niet ingeschreven in de school rechtover hun deur, omdat de inschrijfbrochure 'meldjeaan' hen niet op tijd bereikte.

Vlaanderen heeft dertien beleidsdomeinen, maar is ook zo gaan denken

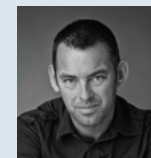
Een tweede burger vindt dat de overheid hem automatisch een vrijstelling van een welbepaalde heffing moet toekennen, omdat hij er sowieso recht op heeft. Voor deze burger geldt hetzelfde als voor dat jonge koppeltje: de overheid beseft wel degelijk dat één en ander vlotter zou moeten kunnen, maar ze is nog niet zo ver om dat effectief te realiseren. Wat mogelijk is gebleken voor de belastingen (via Tax-on-web), moet structureel kunnen voor de hele overheid. Dat betekent: met één *token*, via één website

toegang krijgen tot iemands volledig dossier bij de overheid. In enkele klikken zou ik moeten kunnen zien hoe het zit met mijn toelage, met mijn boete, met de herinrichting van dat kruispunt in mijn buurt.

Dat is de ware overheid 3.0, voorbij het zoveelste cliché van de één of andere kafaiaanse toestand of een oude wet over geiten en kippen. Het is echt geen optie om in hokjes te blijven denken, zoals de Vlaamse overheid doet. Vlaanderen heeft immers dertien beleidsdomeinen, maar is ook zo gaan denken. Daardoor ziet ze niet meer dat elke dienst zijn eigen taal spreekt, waarbij de ene dienst nog kampt met papieren aanvraagformulieren, die verloren gaan in de post (ik zag het onlangs nog bij een verzekeringspremie gewaarborgd inkomen),

terwijl de andere dienst al bijna klaarstaat voor de burger 2.0.

Laat dit dus een warme oproep zijn, om samen te werken vanuit het perspectief van de burger. Geplaatst voor een veelkoppige overheid, is er maar één optie: werken met sterke centrale communicatiepunten. Het gratis telefoonnummer 1700 (meer dan één miljoen telefoontjes van burgers per jaar) of de website www.vlaanderen.be (2,5 miljoen Vlamingen per jaar) tonen alvast hoe het moet.

Bart Weekers
Vlaamse ombudsman